

EXPUNEREA DE MOTIVE

la Proiectul de lege privind măsuri reparatorii pentru proprietarii deposezați de inventarul agricol și de terenuri agricole și forestiere, în perioada 1945 – 1989

Agricultura României se află la un nivel de dezvoltare nesatisfăcător atât față de posibilități, cât și față de necesitățile țării, mai ales în contextul globalizării piețelor. Performanțele actuale ale agriculturii românești o fac aproape în întregime necompetitivă în cadrul Uniunii Europene, în care România se va integra într-un viitor apropiat. Slabele performanțe se datorează în primul rând nivelului scăzut al dotării producătorilor agricoli cu utilaje și, în consecință, sunt necesare măsuri urgente de sprijinire a rezolvării acestei situații.

După 1989 au fost inițiate măsuri reparatorii pentru diferite categorii sociale care au vizat reconstituirea dreptului de proprietate al salariaților asupra unei părți din averea națională, reprezentând acțiuni la diferite societăți comerciale supuse procesului de privatizare, precum și reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor și imobilelor preluate abuziv.

Pentru țărănul român, care n-a mai dispus de propriul inventar agricol și care a fost practic lipsit de dreptul de a folosi în beneficiu propriu terenul pe care îl deținea sau, mai grav, acest teren i-a fost abuziv confiscat, nu au fost luate nici un fel de măsuri reparatorii, cu excepția reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor deținute.

De aceea, este drept și este moral să se pună în practică măsuri reparatorii și în contul inventarului agricol și al nefolosirii terenurilor agricole și forestiere preluate de la persoane fizice prin mijloace abuzive, nedemocratice. Colectivizarea socialistă a agriculturii a fost și ea o acțiune abuzivă, marea majoritate a țăranilor semnând cererile de înscriere în cooperative în urma unor presiuni psihice și fizice insuportabile.

În perioada comunistă, dar și ulterior, **agricultura a subvenționat industria**, pe seama agricultorilor făcându-se protecție socială. Prețurile produselor agricole au fost impuse de stat la niveluri foarte joase, de regulă sub prețul de cost. Plata zilelor-muncă prestate de țărani era sub valoarea lor reală, iar renta funciară la care aveau dreptul proprietarii terenurilor era anulată cu desăvârșire.

Această situație a condus la starea de totală decapitalizare a producătorilor agricoli, fără vina lor. De această situație a beneficiat întreaga populație a României, cumpărând produse agro-alimentare relativ mai ieftine. De aceea, în România, ca stat în care se dorește respectarea dreptății, se impune ca producătorii agricoli nedreptățiți să beneficieze de măsuri reparatorii.

Prezentul proiect de lege reglementează modul de despăgubire în echivalent a persoanelor fizice cărora, în cadrul acțiunii de colectivizare a agriculturii și al altor acțiuni abuzive întreprinse de autorități în perioada 1945 - 1989, li s-a preluat inventarul agricol și terenul agricol și forestier.

Prin acest proiect de lege se propune ca despăgubirile să se acorde prioritar sub forma de cotă parte la cumpărarea unor utilaje, instalații și unelte agricole de către persoanele îndreptățite la măsuri reparatorii. De asemenea, în mod excepțional, măsurile reparatorii constau și din acordarea de cupoane agricole sau despăgubiri bănești.

Prin modalitatea prioritară de despăgubire, proiectul de lege asigură sprijinirea dotării urgente și semnificative a producătorilor agricoli români cu utilaje, instalații și unelte, astfel încât, împreună cu alte măsuri de sprijin, agricultura românească să devină competitivă în perspectiva integrării în Uniunea Europeană, respectiv în contextul globalizării piețelor agricole.